

УДК 32(438):327.5НАТО

Д. О. Горун, канд. іст. наук, доц.

ІСН ОНУ ім. І. І. Мечникова, кафедра міжнародних відносин

вул. Ак. Корольова, 85, кв. 43, м. Одеса, 65122, Україна

Тел.: (380 482) 42-37-65. E-mail: jantar@eurocom.od.ua

ВИШЕГРАДСЬКА ГРУПА ТА ЇЇ МІСЦЕ У РЕГІОНАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

У статті виявлені основні фактори, які сприяли формуванню регіонального напрямку зовнішньої політики Польщі. Звернено увагу на історичні та політичні умови виникнення Вишеградської групи, її основні цілі та завдання, принципи існування цього регіонального об'єднання Центральної та Східної Європи у 1991–2004 рр.

Ключові слова: Вишеградська група, регіональна політика, Республіка Польща, Центральна та Східна Європа.

Події 1989–1991 рр., від демократичних революцій у країнах Східної Європи до розпаду СРСР, докорінно змінили геополітичні умови вироблення принципів зовнішньої та внутрішньої політики Польщі. Вперше за післявоєнну історію ці принципи розроблялися у Варшаві. Головними напрямками нової зовнішньої політики були "повернення у Європу", тобто вступ до євроатлантичних та європейських структур — НАТО та ЄС.

На 2004 р. Польща й більшість країн Східної Європи вступили вже до НАТО і ЄС тому важливо, на наш погляд, дослідити яку роль на цьому шляху зіграли регіональні об'єднання, такі як Вишеградська група.

Для висвітлення цього питання автор залучив низку джерел і літератури: документи польського міністерства закордонних справ (декларації, меморандуми, заяви міністрів закордонних справ тощо), які були надруковані у збірнику документів польського інституту міжнародних справ, щорічні рапорти про діяльність Вишеградської групи, Договір про утворення СЕФТА. Статті польських дослідників Г. Бернатовіча, А. Купіча, Б. Осаднікової, П. Чубіка, А. Солтисінської дозволили ознайомитись з різними точками зору на причини утворення, діяльність, структуру Вишеградського регіонального об'єднання. На жаль під час роботи над цією темою автор не знайшов ґрунтовних праць українських дослідників з цього питання (крім статті Г. Шманька, Є. Кіш), що ще раз підкреслює актуальність цієї теми.

Хронологічні рамки дослідження охоплюють 1990–2004 рр. Від 1990 р., коли вперше виникла ідея створення Вишеградського регіонального об'єднання й до 2004 р., коли країни Вишеграду завершують власне інтеграцію до НАТО і ЄС.

Цей період можна розділити на низку етапів:

1. 1990–1992 рр. — від ідеї створення Вишеградського об'єднання до створення СЕФТА.

2. 1993–1997 рр. — криза ідеї регіональної координації зусиль з проблем вступу Польщі, Словаччини, Угорщини, Чехії до НАТО і ЄС. Вступ до НАТО Польщі, Угорщини, Чехії. Формальне існування Вишеграду.

3. 1998–2004 рр. — відновлення ідеї Вишеградської кооперації. Вступ Словаччини до НАТО, вступ до ЄС країн Вишеграду.

Розглянемо кожен з етапів докладніше:

Етап (1990–1992).

Одним з пріоритетних напрямів зовнішньої політики Польщі на початку 1990-х рр. став регіоналізм, — участь польської держави у регіональних об'єднаннях, що почали виникати серед колишніх соціалістичних країн Східної Європи [1, с. 57].

Причинами створення цих регіональних структур у 1989–1991 рр., зокрема Вишеградської групи, на думку автора, були:

- крах біполярної системи;
- побоювання вакууму сили, що виник на території Східної Європи;
- певні антиросійські настрої серед правлячої еліти та суспільства цих країн;
- бажання об'єднати зусилля під час вступу до НАТО і ЄС;
- спільні проблеми в економіці;
- загальна емоційна хвиля "повернення у Європу", — трансформація комуністичної Східної Європи у традиційну Центральну Європу.
- певний ренесанс ідей першої половини ХХ ст.;

Вишеградська група виникла 15 лютого 1991 р.

Факту підписання спільної "Декларації про співробітництво Республіки Польща, Чеської і Словацької Федераційної Республіки та Республіки Угорщина в прагненні до європейської інтеграції" [2, с. 234–238] передували консультації між Варшавою, Прагою, Братиславою та Будапештом у січні 1990 р. Під час офіційного візиту до Республіки Польща 25 січня 1990 р. Президент Чехо-Словаччини Вацлав Гавел вперше на офіційному рівні заявив про можливість співпраці у рамках "трикутника" — Чехо-Словаччина–Польща–Угорщина. Було досягнуто домовленість про зустріч у квітні 1990 р. у Братиславі президентів трьох країн.

Зустріч у Братиславі відбулася 9 квітня 1990 р. Вона виявила деякі розходження між точками зору Польщі, Чехо-Словаччини та Угорщини на характер майбутнього об'єднання.

Польща вважала на початку 1990-х рр., що головне вийти з "тіні" Росії та забезпечити собі певні впливи у Центрально-Східній Європі. Саме тому польські лідери підтримували ідеї створення центральноєвропейської конфедерації. В цих побудовах, на думку автора цієї статті, можна вбачати певний ренесанс структур 1920–1930-х рр.

Чехо-Словаччина, наприклад, вважала, що зустріч у Братиславі повинна завершитися досягненням певних домовленостей співпраці з державами групи Пентагонале. Такі наміри підкреслювалися за-

прошенням як наглядачів у Братиславу представників Австрії, Італії, Югославії.

Угорщина відстоювала традиційно політику захисту інтересів угорської національної меншини та на початку 1990-х рр., на думку автора, теж більш прихильно ставилась до розвитку у межах Пентагональної групи.

Кількість принципових розходжень призвели до того, що навіть організатор зустрічі у Братиславі Вацлав Гавел дуже стримано оцінив її результати [3, с. 72].

Трьохсторонні консультації між Угорщиною, Польщею та Чехо-Словаччиною у 1990–1991 рр. продовжувалися. Можна згадати зустріч міністрів фінансів у вересні 1990 р. у Вашингтоні, міністрів економіки у листопаді 1990 р. у Празі, постійно діючі консультації між міністрами оборони трьох країн. 17 жовтня 1990 р. на рівні заступників міністрів закордонних справ було ухвалено спеціальну консультативну комісію для більш щільної взаємодії.

Західні держави, передусім США, візитом Дж. Буша-ст. до Праги 17–18 листопада 1990 р., підкреслювали спільність проблем Центрально-Східної Європи та своє бажання бачити не окремі країни, а регіональне об'єднання цих країн.

Домовленість про скликання представників Польщі, Чехо-Словаччини та Угорщини на трьохсторонню зустріч власне у Вишеграді була досягнута під час проведення конференції РБСЕ у Парижі 20 вересня 1990 р.

12–17 лютого 1991 р. в Угорщині — у Будапешті та давній столиці угорських королів — Вишеграді відбулася зустріч керівників Польщі, Угорщини, Чехо-Словаччини. Республіку Польщу репрезентував президент Лех Валенса, Угорщину — прем'єр Йозеф Анталл, Чехо-Словаччину — президент Вацлав Гавел.

Власне у "Декларації про співробітництво Республіки Польща, Чеської і Словацької Федераційної Республіки та Республіки Угорщина у прагненні до європейської інтеграції" [2, с. 234–235] підписаній 15 лютого 1991 р. проголошувалося, що держави, створюючі Вишеградську групу, мають такі засадничі цілі:

- повне повернення державної незалежності, демократії і свободи;
  - ліквідація всіх існуючих суспільних, економічних і духовних проявів тоталітарної системи;
  - створення парламентської демократії, сучасної правової держави, вшанування прав людини та її головних свобод;
  - створення сучасної ринкової економіки;
  - включення в повному обсязі в європейську політичну і економічну систему, а також в систему безпеки та верховенства права.
- Оголошені цілі, з точки зору учасників зустрічі у Вишеграді, можна реалізувати на шляху до загальноєвропейської інтеграції. Для цього передбачалися наступні практичні кроки:
- сторони зобов'язувалися гармонізувати свою діяльність у справі створення співробітництва і тісних контактів з європейськими

організаціями, проводити консультації у справах, що стосуються їх безпеки;

- сприяти організації вільних без перешкод зв'язків між громадянами, інституціями, церквами та суспільними організаціями;
- розв'язати блок економічних питань: вільна торгівля товарами та послугами, створення сприятливих умов для безпосередньої співпраці підприємств й закордонних інвестицій;
- розвиток структур у сфері комунікацій як між трьома країнами, так і між різними частинами Європи, особливо на північно-південному напрямку, де потрібен скоординований розвиток енергетичних систем і телекомунікацій;
- розширення екологічної співпраці;
- створення відповідних умов для вільного обміну інформацією, пресою, а також цінностями культури;
- розвиток багатосторонньої співпраці для створення оптимальних умов щодо повної реалізації прав національних меншин, які мешкають на території країн Вишеграду;
- буде підтримуватись розвиток регіональних структур самоврядування в цих країнах та створення контактів на субрегіональному рівні.

З наведених положень Декларації учасників Вишеградської зустрічі 15 лютого 1991 р. можна зробити деякі попередні висновки:

По-перше, об'єднання Польщі, Угорщини та Чехо-Словаччини у регіональну організацію було викликано спільними проблемами періоду трансформації та бажанням повністю відновити свій суверенітет.

По-друге, відбувається певний ренесанс ідей польської зовнішньої політики міжвоєнного періоду, зокрема ідей Міжмор'я.

По-третє, відчувається у тезах про захист національних меншин вплив Угорщини, яка захист етнічних угорців проголосила одним з пріоритетів зовнішньої політики.

Для розуміння специфіки функціонування Вишеградської регіональної групи на першому етапі (1990–1992) треба, на нашу думку, звернути увагу на наступні зустрічі країн Вишеградської трійки на найвищому рівні: у жовтні 1991 р. у Кракові та у травні 1992 р. у Празі.

Так, у Кракові 5–6 жовтня 1991 р. відбувся черговий самміт країн — членів Вишеградської групи. Учасники прийняли низку спільних документів, головними з яких може вважатися два: "Заява міністрів закордонних справ "Держав трикутника" у справі співпраці з Північноатлантичним Союзом" [4] та "Краківська декларація "Держав трикутника" від 6 жовтня 1991 р. [5].

В цих документах конкретизувалися цілі та завдання трьох країн Вишеграду — тепер вони виступали за як найшвидше "створення умов для безпосереднього включення Республіки Польща, Чеської і Словацької Федераційної Республіки і Республіки Угорщина в діяльність Альянсу "(НАТО) [6], а в "Краківській декларації" було та-

кож визнано важливість економічних факторів та вступу країн Вишеграду до ЄС.

Важливим елементом Краківської декларації можна вважати також спільну позицію країн Вишеграду про необхідність регіональних зв'язків з балтійським регіоном, а також з іншими "державами і республіками, які розташовані на схід від їх кордонів" [5]. На нашу думку, такі пропозиції у жовтні 1991 р. стали можливими внаслідок: слабкості СРСР, бажання країн Вишеграду виступати в якості регіонального центру сили, впливу зовнішньополітичних концепцій К. Скубішевського, який в той час обіймав посаду міністра закордонних справ Польщі.

Зазначені тенденції значно посилились після розпаду СРСР. Їх зафіксував проведений у Празі самміт країн Вишеграду 5–6 травня 1992 р. Було прийнято сім документів різного рівня, в яких країни Вишеграду вітали Маастріхський процес, підкреслювали своє бажання до інтеграції у ЄС, заявляли, що їх довготерміновою метою залишається повне членство у НАТО; зверталися до групи G-7 із проханням про допомогу у процесах трансформації [7].

Умови багатосторонньої співпраці у регіоні змінилися у другій половині 1992 р. У цей час у Вишеградській групі чітко виокремились дві тенденції — доцентрова й відцентрова — у розв'язанні спільних проблем вступу до НАТО і ЄС. Перша тенденція — доцентрова була репрезентована прийняттям 11 вересня 1992 р. "Політичного меморандуму урядів Чеської та Словацької Федеративної Республіки, Республіки Угорщина і Республіки Польща у справі більш тісної інтеграції з Європейськими Співдружностями й перспективи приєднання". Головна мета урядів трьох країн у цьому документі була сформульована досить чітко "надати заявку на вступ й приєднатися до ЄС найпізніше до кінця століття" [8]. В зв'язку із запланованим вступом до ЄС сторони визнали важливість, передусім, об'єднання зусиль в економічних питаннях. 21 грудня 1992 р. дійшло до підписання у Кракові "Центральноєвропейської угоди про вільну торгівлю" (СЕРТА) [9, с. 17–212]. Це, як виявилось пізніше, було одним з вдалих кроків Вишеградської групи. СЕРТА, яка зосередила увагу на створенні зони вільної торгівлі, привернула увагу інших країн регіону — Словенії, Румунії, Болгарії, пізніше виявили зацікавлення уряди Литви, Латвії, Хорватії, Македонії [9, с. 5–16].

Друга тенденція — відцентрова, її репрезентували події у Чехо-Словаччині, де внаслідок виборів у влади стає партія В. Клауса, який дуже обережно ставився до участі Чехо-Словаччини у Вишеградському регіональному об'єднанні, побоюючись, що це стане на перешкоді швидкої інтеграції у НАТО і ЄС. У Чехо-Словаччині, крім того, почався процес розподілу на дві держави — Чехію та Словаччину, який закінчився 1 січня 1993 р.

Поява таких країн як Чехія та Словаччина, вироблення цими державами нових засад зовнішньої політики, на думку автора, дещо змінили геополітичну ситуацію в регіоні, відбувся частковий ренесанс старих схем, а саме:

По-перше, потенційно негативний потенціал мали словацько-угорські відносини.

По-друге, частина чеських політиків більш прихильно ставились до ідеї співробітництва у межах держав, які колись входили до Австро-Угорської імперії, тобто висувалися теорії про особливу чесько-австрійсько-хорватсько-угорську координацію зусиль у зовнішній та внутрішній політиці.

По-третє, Польща почала посилювати двосторонній, а не регіональний рівень відносин із Заходом та Сходом, водночас, заявляючи про особливу "східну" зовнішню політику, щодо Білорусі, Литви, України.

В-четвертих, посилення впливу Німеччини у регіоні Центральної — Східної Європи.

Всі ці фактори фактично призвели до серйозної кризи у Вишеградському регіональному об'єднанні й завершенню першого етапу (1990–1992).

У 1993–1997 рр., під час другого етапу, кожна з країн Вишеграду (Польща, Словаччина, Чехія, Угорщина) відбудовували власні стосунки з НАТО та Європейськими структурами. На думку деяких польських вчених та експертів, які аналізували діяльність групи у ці роки (Барбара Осадник, Гражина Бернатовіч, Анджей Купіч) Вишеградська група не стала реальним регіональним об'єднанням ще й тому, що вона була створена під впливом зовнішніх чинників, створена на "замовлення" Заходу у непевних геополітичних реаліях Східної Європи початку 1990-х рр. [10]. Експерти польського Фонду міжнародних досліджень у "Стратегічному щорічнику за 1996–1997 рр." окреслюють Вишеградську групу, як таку що "не витримала перевірки часом". Вони виокремлюють два напрямки, які ще функціонували серед країн Вишеграду у 1993–1997 рр.: регулярні зустрічі на рівні військових, щодо контактів з НАТО і проблем регіональної безпеки та економічна діяльність у межах СЕФТА [11, с. 185–187].

Однак, після запрошення на самміті у Мадриді Польщі, Угорщини та Чехії до НАТО влітку 1997 р. (й не запрошення Словаччини) геополітична ситуація у регіоні Центральної та Східної Європи ще раз змінюється.

З'являються перед цими країнами три суто тактичні цілі:

1. об'єднання зусиль в галузі переходу до стандартів НАТО;
2. прискорення вступу Польщі, Угорщини та Чехії до Європейського Союзу;
3. об'єднання зусиль трьох країн щодо Словаччини, досягнення вступу цієї країни в НАТО і в ЄС.

Надії на відродження повноцінної регіональної співпраці з'явилися після робочої зустрічі прем'єр-міністрів Польщі, Угорщини та Чехії 11 березня 1998 р. у Лондоні. У жовтні 1998 р. прем'єр-міністри Польщі, Угорщини та Чехії заявили про бажання відновити Вишеградську кооперацію [12].

Для реалізації цих цілей сторони прийняли рішення про відродження структур Вишеградської групи. Починається останній етап (1998–2004 рр.).

14 травня 1999 р. пройшов перший Вишеградський самміт у Братиславі у новому форматі V-4 (Польща, Словаччина, Чехія, Угорщина). Була прийнята спільна декларація прем'єр-міністрів цих країн. Обговорені основні сфери співробітництва між чотирма країнами. Це зовнішня і внутрішня політика, освіта, культура, соціальне забезпечення, спорт, наука і технології, захист інвестицій. У сфері зовнішньої політики країни заявили про співробітництво у справі регіональної стабільності та безпеки, бажання допомогти Словаччині у вступі до НАТО, активну підтримку контактів з Європейським Союзом [13].

Звертає на себе увагу досить чітка структура Вишеградської кооперації (за даними "Щорічного рапорту про активність Вишеградської групи за 2000 р.) на цьому етапі, а саме: прем'єр-міністри країн Вишеграду проводять раз на рік одну офіційну й одну неофіційну зустрічі; міністри країн Вишеграду організують зустрічі у разі потреби; секретарі міністерств закордонних справ двічі на рік зустрічаються для розв'язання нагальних потреб; дипломати країн V-4 мають постійно підтримувати ділові зв'язки; є посада національного координатора з проблем Вишеградської кооперації, який двічі на рік організовує зустрічі на рівні директорів департаментів міністерства закордонних справ. Постійні контакти на рівні урядів доповнюються зустрічами між президентами, парламентами та представниками громадських організацій [14].

За документами, які розміщені на офіційному сайті Вишеградської групи (V-4) у 2000–2004 рр. головною метою співпраці країн Вишеграду була інтеграція з Європейським Союзом.

Проблемі інтеграції присвячено багато документів, можна, наприклад звернути увагу на Декларацію президентів у Пшчине 19 січня 2001 р. Ця Декларація має дещо урочистий характер, тому, що вона прийнята приблизно через 10 років після першої Вишеградської Декларації. У Декларації від 19 січня 2001 р. підкреслюється, що вступ до Європейського Союзу, це стратегічна мета всіх чотирьох держав [15].

Але після вступу до ЄС Вишеградська група має намір зберегти власні структури співпраці, саме так було заявлено під час зустрічі президентів Польщі, Чехії, Словаччини, Угорщини 3 листопада 2003 р. у Будапешті. Президент Польщі А. Квасьневський наголосив на зустрічі, що Вишеград можна використати для проведення так званої "східної політики" ЄС (тобто політики, щодо України, Білорусі, Молдови та балканських країн) [16].

Таким чином, Вишеградська група є регіональною організацією періода трансформації у Центральній та Східній Європі. Вона була створена для досягнення конкретних цілей — прискорення інтеграції країн цього регіону Європи в НАТО і ЄС. На даний час ці цілі досягнуті. Можливим є варіант, коли процес інтеграції в ЄС буде надто склад-

ним для країн Центральної та Східної Європи. За таких умов цілком реальним є ренесанс ідей регіоналізму й збереження Вишеграду. Це відповідає головним цілям польської зовнішньої політики, тому що Польща зацікавлена у збереженні впливу на східних своїх кордонах.

Література

1. *Bernatowicz G., Kupich A.* Polska w strukturach regionalnych // *Rocznik polskiej polityki zagranicznej* za 1996 r. / Pod. red. Wizimirskiej B. — S. 57–66.
2. *Deklaracja* o współpracy Rzeczypospolitej Polskiej Czeskiej i Słowackiej republiki federacyjnej i Republiki Węgierskiej w dążeniu do integracji europejskiej, Wyshehrad, 15 lutego 1991 r. // *Zbiór dokumentów PISM.* — 1991. — № 1. — S. 234–238.
3. *Lipiec G.* Grupa Wyszehradzka — powstanie — rozwój — rozkład // *AD MERITUM*, polrocznik fundacji Miedzynarodowe Centrum Rozwoju Demokracji. — Krakow. — S. 70–77.
4. *Óswiadczenie* ministrów spraw zagranicznych "Państw Trójkąta" w sprawie współpracy z Sojuszem Północnoatlantyckim, Kraków, 5 października 1991 r. // *Zbiór Dokumentów.* — 1991. — № 4. — <http://www.zbiordokumentow.pl/1991/4/12.html>
5. *Deklaracja* krakowska "Państw Trójkąta", Kraków, 6 października 1991 r. // *Zbiór Dokumentów.* — 1991. — № 4. — <http://www.zbiordokumentow.pl/1991/4/13.html>
6. *Шманько Г., Кіш С.* "Вишеградський чотирикутник", загальноєвропейська інтеграція східноєвропейських країн // *Політика і час.* — 1994. — № 1. — С. 48–50.
7. *Szczyt* Trójkąta Wyszehradzkiego, Praga, 5–6 maja 1992 // *Zbiór Dokumentów*, 1992. — № 2. — <http://www.zbiordokumentow.pl/1992/2/11.html>; *Posłanie* przywódców państw Trójkąta Wyszehradzkiego go "Grupy 7". — Praga. — 6 maja 1992 r. // *Zbiór Dokumentów.* — 1992. — № 2 — <http://www.zbiordokumentow.pl/1992/2/11.html>
8. *Memorandum* Polityczne rządów Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, Republiki Węgierskiej i Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ściślejszej integracji ze Wspólnotami Europejskimi i perspektywy przystąpienia, Budapeszt, Praga, Warszawa, 11 września 1992 r. // *Zbiór Dokumentów.* — 1992. — № 3. — <http://www.zbiordokumentow.pl/1992/3/4.html>
9. *Czubik P., Soltysinska A.* CEFTA — Srodkowoeuropejska strefa wolnego handlu. — Krakow, Zakamycze s. c. — 1997. — 345 s.
10. *Osadnik B.* Nowy regionalizm w Europie Srodkowo-Wschodniej, Grupa wyshehradzka // *Див.: Bezpieczenstwo Panstw Grupy Wyshehradzkiej, nadzieje i realia/* Pod red. Przewlockiego J. — Wydawnictwo Uniwersytetu Slaskiego. — Katowice, 1995. — S. 17–31; *Див., також:* Bernatowicz G., Kupich A. Polska w strukturach regionalnych // *Rocznik polskiej polityki zagranicznej* za 1996 r. / pod. red. Wizimirskiej B. — S. 57–66.
11. *Europa* srodkowa — nadal pomiedzy // *Rocznik strategiczny*, 1996–1997 rr. / Pod red. Halizaka E., Kuzniara R., Poplawskiego D. — Warszawa, wydawnictwo Naukowe Scholar. — 1997. — S. 173–213.
12. *Visegrad Group.* Annual Report on the Activities of the Visegrad Group Bratislava — Budapest — Prague — Warsaw, 2000 // <http://www.visegrad.org/v4/default.htm>; Wojciech Krzywicki. Poland in Renewed Visegrad Group // http://www.msz.gov.pl/warecka/yearbook/2000/wojciech_krzywicki_poland_in_renewed_visegrad_group.html — Щорічник польської зовнішньої політики за 2000 р.
13. *JOINT STATEMENT* on the occasion of the Meeting of Prime Ministers of the Visegrad Countries, Bratislava. — May 14. — 1999 // <http://www.visegrad.org/v4/default.htm>
14. *Structure* of Visegrad cooperation. Annual Report on the Activities of the Visegrad Group Bratislava — Budapest — Prague — Warsaw, 2000 // <http://www.visegrad.org/v4/default.htm>
15. *Deklaracja* Prezydentów Panstw Grupy Wyszehradzkiej, Pszczyna, 19 stycznia 2001 roku // <http://www.poland-embassy.si/pol/polityka/gwprezydenci.htm> — Офіційний сайт Посольства Республіки Польща у Словенії.
16. *Będzie* kontynuacja // TRYBUNA 04.11.2003. — <http://www.msz.gov.pl/> — сайт Польського міністерства закордонних справ.

Д. А. Горун

Одесский национальный университет им. И. И. Мечникова,
Институт социальных наук, кафедра международных отношений
Французский б-р, 24/26, 65026, г. Одесса, Украина.

ВЫШЕГРАДСКАЯ ГРУППА И ЕЕ МЕСТО В РЕГИОНАЛЬНОЙ ПОЛИТИКЕ РЕСПУБЛИКИ ПОЛЬША

Резюме

Вышеградская группа представляла собой региональную организацию периода трансформации Центральной и Восточной Европы. Основные цели и задачи, заключавшиеся в ускорении интеграции Польши и других членов Вышеградской группы в НАТО и ЕС, на данный момент выполнены. В случае, если интеграция в ЕС не принесет видимых результатов, возможно возвращение к идеям региональной интеграции государств Центральной и Восточной Европы.

Ключевые слова: Вышеградская группа, региональная политика, Республика Польша, Центральная и Восточная Европа.

Dmytro Gorun

Odessa National University, Institute of Social Sciences,
Department of International Relations
24/26, Frantsuzsky Bulvar, Odessa, 65026, Ukraine

VYSHEGRAD GROUP AND ITS PLACE IN THE POLAND REGIONAL POLITICS

Summary

Vyshegrad Group was a regional organization of Central Eastern Europe transformation period. Its main goal was the acceleration of NATO and EU Vishegrad Group integration. It has been achieved by now. If EU integration won't be obviously useful, it's possible to get back to the Central Eastern Europe countries regional integration ideas.

Keywords: Vyshegrad Group, regional politics, Republic of Poland, Central Eastern Europe.